

P Y T A N I A I O D P O W I E D Z I
KONKURS ZAMKNIĘTY NR 1/POKL/3.3.4/2013
CZĘŚĆ I

***Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów,
materiałów dydaktycznych, metod kształcenia
dla edukacji wczesnoszkolnej***

na podstawie pytań przesłanych drogą mailową lub przedstawionych na spotkaniach informacyjnych,
(w dniach 17 i 30 października 2013 r.) przez potencjalnych Beneficjentów
zainteresowanych aplikowaniem o dofinansowanie w przedmiotowym konkursie.

Warszawa, październik 2013 r.

1. Czy na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca musi znać już szkoły, w których program będzie wdrażany i musi wpisać ich nazwy do treści wniosku?

Nie, nie ma takiego wymogu. Szkoły mogą zostać wybrane dopiero na późniejszym etapie realizacji projektu. Jednakże, we wniosku o dofinansowanie, zarówno w przypadku zrekrutowania już szkół do projektu, jak i nie posiadania wiedzy na temat przyszłych placówek planowanych do objęcia wsparciem, Wnioskodawca ma obowiązek przedstawienia w części 3.2 wniosku o dofinansowanie informacji na temat kryteriów wyboru/rekrutacji tychże placówek.

Jednocześnie IP2 zaleca, aby Beneficjenci przewidzieli element rekrutacji szkół na tyle wcześniej, aby móc konsultować nowotworzony program nauczania z nauczycielami czy dyrektorami tych placówek. Pozwoli to zniwelować odpowiednio wcześniej wszelkie bariery, które mogłyby uniemożliwić wdrażanie programu. Takie rozwiązanie daje również możliwość np. sprawdzania na bieżąco funkcjonalności nowotworzonej obudowy dydaktycznej.

2. Czy szkoły, które będą wdrażać program nauczania opracowany w ramach projektu powinny być partnerami w projekcie?

Szkoły będą na pewno nieformalnymi partnerami Wnioskodawcy – odbiorcami wsparcia, natomiast nie ma konieczności zawierania partnerstwa projektowego w rozumieniu PO KL. Ponadto, partnerstwo tego rodzaju musiałoby zostać zawarte z organem/organami prowadzącym/yymi tych szkół.

3. Czy w danej szkole program musi być wdrażany we wszystkich oddziałach czy też w wybranych lub nawet jednym?

Wnioskodawca ma obowiązek przewidzieć wdrażanie programu w 3-5 szkołach. Liczba oddziałów w poszczególnych placówkach jest dowolna. Wybór i decyzja Wnioskodawcy w tej kwestii powinna zostać przedstawiona w części 3.2 wniosku o dofinansowanie. Fakt ten będzie miał też przełożenie na liczbę uczniów czy nauczycieli objętych wsparciem.

4. Czy w treści wniosku należy przedstawić cały program nauczania?

W treści wniosku należy przedstawić jedynie założenia innowacyjnego programu nauczania (ze względu na założenia znakowe GWA). IP2 pragnie poinformować, że o ile nie wyraża zgody na przenoszenie pod budżet szczegółowy projektu treści, które stanowią element części opisowych wniosku, o tyle Beneficjent ma zawsze prawo do uzasadnienia każdej pozycji budżetowej. Zatem w uzasadnieniu np. wynagrodzenia osoby/osób opracowującej/y program nauczania można opisać założenia programowe znacznie obszerniej. To samo w przypadku obudowy dydaktycznej.

5. Czy program, który konstruujemy w ramach projektu, musi obejmować wszystkie, absolutnie, wszystkie treści podstawy programowej, czy może dotyczyć tylko obszaru matematyki lub jęz. angielskiego? Jeśli skupię się na jednym kryterium (myślenie naukowe), to czy w pakiecie, który przygotowuję, muszę – jak na pełną edukację wczesnoszkolną przystało – stworzyć i elementy programu i obudowę do edukacji polonistycznej, społecznej itp.?

Zgodnie z zasadami konkursu zapisanymi w Dokumentacji konkursowej (I Przedmiot konkursu pkt 1.2) opracowany w ramach konkursu innowacyjny program nauczania ma obejmować cały I etap edukacyjny i zawierać wszystkie treści nauczania ujęte w podstawie programowej dla edukacji wczesnoszkolnej tj.: edukację polonistyczną, język obcy nowożytny, edukację muzyczną, edukację plastyczną, edukację społeczną, edukację przyrodniczą, edukację matematyczną, zajęcia komputerowe, zajęcia techniczne,

wychowanie fizyczne i edukację zdrowotną. Przygotowany w ramach konkursu innowacyjny program nauczania musi być całkowicie zgodny z podstawą programową.

Dodatkowo (zgodnie z Dokumentacją konkursową pkt 1.4), po spełnieniu kryterium poprawności merytorycznej (kryterium zapisanego w punkcie 1.2) przygotowany w ramach konkursu innowacyjny program nauczania musi spełnić minimum jedno kryterium zapewniające innowacyjność programu np. kryterium kształtowania w szczególności umiejętności myślenia naukowego.

6. Czy tworzony program nauczania musi objąć również etykę i religię?

Przygotowany w ramach konkursu innowacyjny program nauczania nie musi obejmować etyki/religii. Etyka/religia są zajęciami dodatkowymi, organizowanymi na życzenie rodziców.

7. Jak długi powinien być okres samego wdrażania programu w ramach projektu?

Zgodnie z zasadami konkursu: *Jako wdrożenie należy tutaj rozumieć rozpoczęcie prowadzenia zajęć w oparciu o opracowany innowacyjny program nauczania.* Wdrożenie musi trwać jeden rok szkolny, zatem od września 2014 r. do czerwca 2015 r.

8. Czy IP2 sugeruje Beneficjentom jakieś konkretne działania w celu spełnienia kryterium dostępu dotyczącego zróżnicowania dzieci pod względem wiekowym?

IP2 nie wskazuje zamkniętego katalogu takich działań. Na pewno takie działania te mogłyby się skupić na różnicowaniu wymagań edukacyjnych i osiągnięć uczniów. Jest to jednak jedynie jedna z propozycji.

9. Czy wniosek spełni kryterium strategiczne, jeżeli przewidzi wdrażanie programu nauczania tylko w 1 szkole z obszaru wiejskiego lub wiejsko-miejskiego? Czy też program musi zostać wdrożony we wszystkich 3-5 szkołach?

Kryterium strategiczne będzie uznane za spełnione, jeżeli Wnioskodawca przewidzi wdrażanie programu nauczania przynajmniej w 1 szkole z obszaru wiejskiego lub wiejsko-miejskiego. Należy jednakże pamiętać o kryterium dostępu - wdrażanie programu musi wystąpić w min. 3 a max. 5 szkołach.

10. Czy można zaplanować wynagrodzenie nauczycieli za ponadstandardowe działania, wykraczające poza ich normalne obowiązki, tzn. za: koordynację realizacji pilotaży wdrożeniowych w szkołach (dla koordynatorów szkolnych) lub raportowanie przebiegu pilotaży wdrożeniowych w szkołach (dla nauczycieli, którzy na swoich lekcjach wdrażać będą innowacyjne programy)?

Wnioskodawca ma prawo zaplanować wynagradzanie nauczycieli zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i wytycznymi odnoszącymi się do kwalifikowalności wydatków w ramach PO KL. Konieczne jest uzasadnienie takiego wynagrodzenia, przedstawienie konkretnego produktu i określenie, w jaki sposób działania te będą wykorzystane w projekcie i przyczynią się do osiągnięcia założeń projektu, w tym zakładanych celów (racjonalność, zasadność, niezbędność). Zasady konkursu, biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy oświatowe, wprowadziły ograniczenie dotyczące finansowania wynagrodzenia nauczycieli biorących udział we wdrażaniu programu nauczania, za prowadzenie obowiązkowych zajęć edukacyjnych w szkole/przedszkolu w oparciu o opracowany program.

9. Czy zajęcia w ramach wdrażanego programu nauczania mogą być tylko obowiązkowe? Czy istnieje możliwość realizacji pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych w ramach opracowanego programu nauczania? Jeśli tak, czy wynagrodzenie nauczyciela będzie wtedy kwalifikowalne?

Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy oświatowe, definiujące program nauczania, mówimy o nim w odniesieniu do zajęć obowiązkowych, nie zaś dodatkowych.

Jednakże IP2 dopuszcza możliwość realizacji zajęć pozalekcyjnych/dodatkowych i zaplanowanie działań oraz kosztów z tym związanych w projekcie. Warunkiem uznania ich za kwalifikowalne jest jednak to, że zajęcia te muszą być ściśle powiązane z opracowywanym i wdrażanym w ramach projektu programem nauczania i niezbędne do osiągnięcia zakładanych celów.

Należy podkreślić, że w ramach projektów nie jest możliwe finansowanie wynagrodzeń nauczycieli z ustawy *Karta nauczyciela* (zakaz podwójnego finansowania).

10. Zajęcia dodatkowe (wynagrodzenia dla nauczycieli) mogą być kwalifikowalne tylko w klasie I, natomiast program nauczania obejmuje klasy I-III. Czy IP2 ma propozycję dla Beneficjentów odnośnie finansowania wynagrodzenia nauczycieli w klasie II i III za prowadzenie zajęć dodatkowych?

Rozwiązanie tej sytuacji leży po stronie Wnioskodawcy oraz szkół wdrażających programy nauczania. Prowadzenie zajęć dodatkowych (poza programem nauczania) nie jest obowiązkowe w ramach projektów z tego konkursu.

11. Czy wdrażaniem innowacyjnego programu nauczania mogą być objęci również uczniowie spełniający obowiązek szkolny poza szkołą?

Jeżeli szkoła posiada takich uczniów i jeżeli oni realizują podstawę programową, to tak.

12. Czy uczniowie spełniający obowiązek szkolny poza szkołą są uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?

Jeżeli konieczność wypełniania obowiązku szkolnego przez ucznia poza szkołą wynika w szczególności:

- 1) z niepełnosprawności;
- 2) z niedostosowania społecznego;
- 3) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 4) ze szczególnych uzdolnień;
- 5) ze specyficznych trudności w uczeniu się;
- 6) z zaburzeń komunikacji językowej;
- 7) z choroby przewlekłej;
- 8) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 9) z niepowodzeń edukacyjnych;
- 10) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
- 11) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą,

to jak najbardziej tak.

13. Jakie przykładowe działania mogą być uznane w projekcie za kwalifikowalne?

Przykładowe działania na etapie opracowywania/przygotowywania programu:

- spotkania z nauczycielami/przedstawicielami szkół, konsultacje,

- opracowywanie i pisanie programu, scenariuszy zajęć dla całego etapu edukacyjnego itp.
- opracowywanie i produkcja obudowy dydaktycznej dla całego etapu edukacyjnego
- opracowywanie materiałów dydaktycznych (opracowanie merytoryczne, druk itp.)
- wdrażanie zaplanowanych w programie działań na zajęciach pozalekcyjnych – próby przed wdrażaniem właściwym, ewaluacja,
- recenzja programu, scenariuszy zajęć itd.

Przykładowe działania na etapie wdrażania programu:

- tworzenie dodatkowych scenariuszy,
- tworzenie tzw. „nakładek na program” – np. dla uczniów najslabszych i/lub najlepszych –,
- tworzenie sieci nauczycieli itd.

Należy podkreślić, że wszystkie wydatki ponoszone w ramach działań muszą spełniać wymogi z *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach PO KL* (m.in. muszą być niezbędne do realizacji danego zadania, muszą służyć do realizacji celów projektu, muszą być efektywne i racjonalne).

14. Czy możliwe jest nieutworzenie ani jednego podręcznika w ramach projektu, a wykorzystanie wyłącznie wcześniej opracowanych?

Biorąc pod uwagę okres realizacji projektu wydaje się być wręcz niemożliwym przewidzenie sfinansowania stworzenia podręcznika w rozumieniu przepisów oświatowych. Ponadto, zasady konkursu nie nakładają obowiązku tworzenia podręcznika. Elementy nowotworzonej obudowy dydaktycznej mogą być zupełnie inne. Jednak należy pamiętać, że w ramach projektu musi powstać obudowa dydaktyczna komplementarna z nowotworzonym programem nauczania. Należy również pamiętać o prawidłowym i skutecznym przeniesieniu autorskich praw majątkowych do nowotworzonej obudowy dydaktycznej oraz innowacyjnego programu nauczania. Pod koniec realizacji projektu (zgodnie z umową o dofinansowanie) wszelkie autorskie prawa majątkowe zostaną przekazane na Ośrodek Rozwoju Edukacji.

15. Czy istnieje katalog zamknięty dotyczący sformułowania „obudowa dydaktyczna”?

Nie, katalog ten jest otwarty. Należy jednak pamiętać, że nowotworzona obudowa dydaktyczna musi być komplementarna z innowacyjnym programem nauczania. Musi być również możliwa do wdrożenia również dla placówek, które będą chciały z niej skorzystać poza projektem.

16. Czy stworzony w ramach projektu program nauczania musi być zgłoszony jako innowacja pedagogiczna do kuratorium?

Przedmiotem konkursu są w głównej mierze innowacyjne programy nauczania oparte na nowej podstawie programowej. Ich opracowanie i wdrożenie, w obecnym stanie prawnym, nie stanowi innowacji w rozumieniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w *sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki* (Dz. U. z 2002 r., nr 56, poz. 506 z późn. zm.). Stąd też IP2 zrezygnowała z zapisu o wymogu opracowania i realizacji innowacyjnych programów nauczania w zgodzie z ww. rozporządzeniem, definiując jednocześnie pojęcie innowacyjności w zasadach konkursu. Ponadto, wiodącymi dla konkursu są: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w *sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów*

nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. z 2012 r., poz. 752 z późn. zm.).

17. Czy uznane za kwalifikowalne w ramach projektu będzie przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli, którzy będą zaangażowani we wdrażanie opracowanego programu nauczania w danej szkole?

W ramach projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wydatki związane z przeprowadzeniem tego typu szkoleń, pod warunkiem wykazania ich niezbędności przy wdrażaniu programu.

Osoby te powinny zostać następnie wykazane w ramach PEFS.

18. Czy program nauczania musi obejmować pełny etap edukacyjny i kiedy musi być gotowy? To samo dotyczy obudowy dydaktycznej?

Program nauczania opracowywany w ramach projektu musi obejmować cały etap edukacyjny – klasy I-III i musi być gotowy przed 1 września 2014 r.

Jeżeli chodzi o obudowę dydaktyczną, to w przypadku klasy I musi być ona gotowa również przed 1 września 2014 r. Dla klasy II i III może powstać później, ale ponieważ są to główne produkty projektu, muszą powstać w okresie jego realizacji.

19. Czy w ramach projektu można uwzględnić wydruk materiałów dla nauczycieli/uczniów? Czy tylko dla klas pierwszych, w których odbędzie się wdrożenie, czy również dla późniejszych okresów?

Koszt wydruku niezbędnych materiałów, zarówno dla nauczycieli, jak i dla uczniów, jest kosztem kwalifikowalnym.

20. Czy rodzice mogą stanowić grupę docelową w projektach z niniejszego konkursu?

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL (SzOP) nie przewidział w Poddziałaniu 3.3.4 rodziców, jako grupy docelowej, stąd brak możliwości sfinansowania działań do nich skierowanych. Nie wyklucza to możliwości zaplanowania działań bezkosztowych.

21. Do kiedy maksymalnie projekt musi zostać zakończony? Czy został określony minimalny/maksymalny okres realizacji projektu?

W Planie Działania na 2013 r. – właściwym dla przedmiotowego konkursu, nie został określony wyraźnie maksymalny okres trwania projektów składanych w odpowiedzi na konkurs. Należy jednak, w tym przypadku, wziąć pod uwagę okres na całkowite rozliczenie danego projektu, a także całego Programu Operacyjnego, zatem projekty powinny kończyć się nie później niż w sierpniu 2015 r. Okres minimalny generowany jest kryterium dostępu związanym z minimum rocznym wdrażaniem programu nauczania opracowanego w ramach projektu.

22. Czy jest możliwość rozpoczęcia realizacji projektu w terminie innym niż sugerowany w pkt. 3.3 Dokumentacji konkursowej?

Termin wskazany w Dokumentacji nie ma charakteru obligatoryjnego. Instytucja Pośrednicząca II stopnia, biorąc pod uwagę doświadczenie w procesie oceny projektów oraz podpisywania umów o dofinansowanie, zdaje sobie sprawę, iż okres od momentu złożenia wniosku do chwili podpisania umowy o dofinansowanie projektu trwa ok. 3 miesiące, stąd, aby Beneficjent nie musiał pokrywać wydatków z innych źródeł, IP2 zdecydowała o przedmiotowym zapisie w Dokumentacji.

23. Kto może złożyć wniosek? Kto może być Projektodawcą? Czy szkoła może złożyć wniosek samodzielnie?

O dofinansowanie projektu mogą się ubiegać wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych z uwagi na brak możliwości zapewnienia warunków realizacji projektu (wyjątek stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).

O dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty podlegające wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm).

Z uwagi na to, iż szkoły nie mają osobowości prawnej, projektodawcą będzie ich organ prowadzący.

24. Czy jeden podmiot może złożyć kilka wniosków?

W przypadku przedmiotowego konkursu nie ma formalnego zakazu składania kilku wniosków przez jednego Beneficjenta. Podmiot może złożyć jeden wniosek obejmujący jeden lub więcej programów nauczania, ale może też złożyć kilka wniosków – każdy dotyczący innego programu.

25. Które rubryki w tabeli 3.2.1 wniosku o dofinansowanie należy wypełnić i jakie dane uwzględnić? Czy uczniowie i nauczyciele, jako grupa docelowa pośrednia, powinni być uwzględnieni liczbowo w przedmiotowej tabeli?

W tabeli 3.2.1 Wnioskodawca powinien wskazać minimalną zakładaną liczbę uczniów i nauczycieli, którzy będą uczestnikami projektu, tzn. będą np. szkoleni i którzy taki program będą wdrażać. Zatem, należy wypełnić wiersze: *Osoby nieaktywne zawodowo, w tym osoby uczące lub kształcące się* – w odniesieniu do uczniów oraz *Zatrudnieni* – w odniesieniu do nauczycieli.

26. Czy wymagane jest parafowanie każdej strony wniosku?

Nie, parafowanie stron wniosku nie jest wymagane. Rolę parafy pełni suma kontrolna, która musi być identyczna na każdej stronie wniosku (co jest weryfikowane na etapie oceny formalnej wniosku).

27. Czy ewaluacja działań projektowych powinna być ujęta jako odrębne zadanie, czy też musi być częścią zadania Zarządzanie projektem?

Jeżeli Wnioskodawca przewiduje jedynie zatrudnienie specjalisty, który będzie odpowiadał za ewaluację projektu, wówczas koszty tego rodzaju należy umieścić w Zarządzaniu projektem. Jeżeli jednak działania te miałyby być prowadzone na szerszą skalę (niezbędne uzasadnienie), przez firmę zewnętrzną, wówczas dopuszczalne jest wyodrębnienie osobnego zadania i oznaczenie go jako zadanie zlecone. W każdym przypadku należy uzasadnić konieczność prowadzenia takiej ewaluacji.

28. Czy audyt jest wymagany i jego koszt zostanie uznany za kwalifikowalny?

Audyt nie jest w tym konkursie działaniem wymaganym, dlatego jego koszt nie będzie uznany za kwalifikowalny.

29. Dot. zasady konkurencyjności w zatrudnianiu personelu – Czy osobę, która współpracowała (etat) w przygotowaniu projektu można zatrudnić przy jego realizacji przekształcając umowę w cywilno- prawną?

Przy zatrudnianiu personelu stosujemy aktualne zapisy *Wytycznych* i *Zasad finansowania PO KL*.

Zasady konkurencyjności nie stosuje się m. in. do zamówień dotyczących zadań wykonywanych przez personel projektu, z którym Beneficjent w okresie co najmniej jednego roku przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu współpracował w sposób ciągły lub powtarzalny.

Należy zauważyć, że powyższe wyłączenie ogranicza się do przypadków takich relacji zawodowych pomiędzy beneficjentem a personelem, w których występuje element powiązania, „przynależności” personelu do stałego grona współpracowników beneficjenta. W związku z powyższym, za personel współpracujący uznawany będzie personel związany z beneficjentem w sposób sformalizowany np. w formie pisemnej umowy o współpracy. Personel taki jest lub może być uwzględniony w bazie trenerów, ekspertów, wykonawców, itp., którą prowadzi beneficjent. Drugim warunkiem dla spełnienia przesłanki wyłączającej zastosowanie zasady konkurencyjności jest faktyczna realizacja zamówień przez danego wykonawcę w sposób ciągły lub powtarzalny w okresie co najmniej jednego roku przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Współpracy w sposób ciągły lub powtarzalny nie należy mylić z sytuacjami, w których jeden podmiot (niepowiązany w sposób sformalizowany z beneficjentem) otrzymuje w określonym czasie do realizacji więcej niż jedno zamówienie ad hoc.

UWAGA: Nie jest dopuszczalne zawieranie dodatkowych umów cywilnoprawnych z pracownikiem zatrudnionym o pracę w ramach projektu,

Ponadto, istnieje bezwzględny zakaz zastępowania umów o pracę umowami cywilnoprawnymi w trakcie realizacji projektu.

30. Czy można zawrzeć umowę zlecenie z nauczycielami będącymi pracownikami szkoły np. na okres 2 lat, zatrudniając ich np. na stanowisku asystenta koordynatora? Czy asystentem koordynatora może być dyrektor szkoły? Czy muszą oni wszyscy prowadzić dziennik ewidencji godzin pracy?

Przy zatrudnianiu personelu stosujemy aktualne zapisy *Wytycznych* i *Zasad finansowania PO KL*.

Wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego na podstawie stosunku cywilno-prawnego są kwalifikowalne, o ile są zgodne z prawem krajowym.

W *Wytycznych* zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL wprowadzono następujące ograniczenia dotyczące angażowania personelu na podstawie stosunku cywilno-prawnego:

- 1) po pierwsze – brak możliwości zawierania umów cywilno-prawnych z personelem projektu zatrudnionym na podstawie stosunku pracy do dodatkowych zadań w projekcie (w takiej sytuacji należy zmienić dotychczasowy zakres obowiązków personelowi projektu);
- 2) po drugie – w przypadku gdy beneficjent chce zaangażować do projektu osobę na podstawie umowy cywilno-prawnej, która jest jednocześnie jego pracownikiem zatrudnionym na podstawie stosunku pracy, ale nie będącej personelem projekt (np. pracownik beneficjenta nie realizujący zadań w projekcie miałby być angażowany do jednego zadania w projekcie na podstawie umowy cywilno-prawnej), jest to możliwe wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, w szczególności, gdy charakter zadań wyklucza możliwość ich realizacji w ramach stosunku pracy (np. są to zajęcia, które

można realizować wieczorami lub w weekendy). Jednocześnie w takim przypadku muszą być spełnione łącznie następujące warunki:

- a) jest to zgodne z przepisami krajowymi, tj. praca wykonywana w ramach umowy cywilno-prawnej jest rodzajowo różna od pracy wykonywanej na podstawie stosunku pracy;
 - b) zakres zadań w ramach umowy cywilno-prawnej jest precyzyjnie określony;
 - c) zaangażowanie w ramach stosunku pracy pozwala na efektywne wykonywanie zadań w ramach umowy cywilno-prawnej;
 - d) osoba ta prowadzi ewidencję godzin pracy zaangażowanych w realizację zadań w ramach umowy cywilno-prawnej.
- 3) po trzecie – ograniczenia w przypadku angażowania jednej osoby w ramach danego projektu na podstawie więcej niż jednej umowy cywilno-prawnej;

W przypadku, gdy jednej osobie powierza się w projekcie kilka zadań na podstawie różnych umów cywilno-prawnych, jest to możliwe wyłącznie gdy spełnione zostaną następujące warunki:

- a) obciążenie wynikające z wykonywania wszystkich umów nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji zadań w ramach projektu (np. zadania te nie nakładają się na siebie);
- b) osoba ta prowadzi ewidencję godzin zaangażowanych we wszystkie zadania w ramach tego projektu, która może podlegać kontroli (beneficjent powinien zapewnić sobie prawo wglądu w tą ewidencję);
- c) rozliczenie umowy cywilno-prawnej następuje na podstawie protokołu odbioru wskazującego szczegółowy zakres wykonywanych czynności oraz liczbę godzin dotyczących realizacji danej umowy – przy czym warunek ten nie dotyczy umów o dzieło.

Za prawidłową realizację projektu, w tym za poprawność zatrudniania personelu projektu odpowiada Beneficjent.

31. Czy na koordynatora i asystentów musi być przetarg nieograniczony? (wartość zamówienia przekracza 14 tyś. euro)? Jeżeli w realizację projektu są zaangażowani nauczyciele prowadzący zajęcia, to czy muszą być wybrani w trakcie przetargu nieograniczonego? Czy w przypadku angażowania w projekcie księgowych, sekretarek, specjalisty ds. przetargów, to też trzeba wysyłać kilka ofert do potencjalnych kandydatów?

W przypadku jednostek sektora finansów publicznych – Wnioskodawca zatrudniająca personel musi stosować ustawę *Prawo zamówień publicznych*.

W przypadku podmiotów, które nie są zobligowane do stosowania ustawy *Prawo zamówień publicznych* - zasady konkurencyjności nie stosuje się do zamówień dotyczących zadań wykonywanych przez personel zarządzający projektem (tj. personel projektu uwzględniony w zadaniu „Zarządzanie projektem”). Pozostały personel, zatrudniany na podstawie umowy cywilno-prawnej, wykazany w zadaniach merytorycznych musi być wybierany przy zastosowaniu zasady konkurencyjności.

W przypadku zatrudniania personelu na podstawie stosunku pracy, bez względu na rodzaj podmiotu wnioskującego o środki, nie stosuje się *Prawa zamówień publicznych* ani zasady konkurencyjności. W takich przypadkach stosuje się prawo pracy.

Biorąc pod uwagę trudności z dotarciem z ofertami do osób fizycznych – z uwagi na fakt, że dane osobowe tych osób (w tym dane adresowe) oraz dane dotyczące ich kwalifikacji, co do zasady, nie są podane do publicznej wiadomości – istnieje zagrożenie, że nie będzie

możliwe spełnienie warunku określonego w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* (tj. obowiązku wysłania zapytań ofertowych do trzech potencjalnych wykonawców).

W związku z powyższym mogą zaistnieć sytuacje, w których beneficjent ma utrudniony dostęp do potencjalnych wykonawców usług planowanych do zlecenia w ramach projektu. W takiej sytuacji beneficjent powinien:

- upewnić się, czy nie jest możliwe ustalenie potencjalnych wykonawców korzystając z serwisów dla profesjonalistów (np. GoldenLine, Profeto i Biznes.net),

zapewnić upublicznienie ogłoszenia w miejscach, w których danego rodzaju usługi są świadczone (np. ogłoszenie w przedsiębiorstwach zapytania ofertowego o planowanych zaangażowaniu osób do prowadzenia praktyk dla nauczycieli), tak aby dotrzeć do trzech potencjalnych wykonawców.

Beneficjent zawsze zobowiązany jest do ponoszenia wydatków zgodnie z aktualnie obowiązującymi Wytycznymi i Zasadami PO KL.

32. Czy w przypadku rozliczania kosztów pośrednich na podstawie faktycznie poniesionych wydatków obowiązują limity procentowe?

Tak, limity te nawet w przypadku rozliczania kosztów pośrednich na podstawie rzeczywiście ponoszony wydatków należy brać pod uwagę. Zgodnie ze stanowiskiem Instytucji Zarządzającej PO KL, nie mogą być one znacznie przekraczane. Element ten na pewno będzie przedmiotem negocjacji z IP2 na etapie kontraktowania wniosku.

33. Co to jest cross-financing?

Cross-financing – to tzw. finansowanie krzyżowe.

Z uwagi na to, iż projekty w ramach PO KL są projektami miękkimi, powstało pytanie, co z zakupami środków trwałych. Instytucja Zarządzająca dopuściła zatem w PO KL możliwość poszerzenia katalogu wydatków współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego o koszty kwalifikowalne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR, projekty twarde, głównie infrastrukturalne), właśnie na zasadzie *cross-financingu*.

Co do zasady *cross-financing* może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, które są wprost powiązane z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu oraz ich poniesienie wynika z potrzeby jego realizacji i stanowi logiczne uzupełnienie działań.

Wartość wydatków w ramach *cross-financingu* nie może stanowić więcej niż 10% wszystkich wydatków kwalifikowalnych stanowiących budżet projektu.

Rodzaje wydatków kwalifikowalnych w ramach wsparcia objętego *cross-financingiem* dotyczą przede wszystkim:

- zakupu oraz leasingu (finansowego lub zwrotnego) pojazdów oraz mebli;
- zakupu oraz leasingu (finansowego lub zwrotnego) sprzętu rozumianego jako: środki trwałe, z wyłączeniem pojazdów i mebli, których wartość początkowa jest wyższa od 350 zł;
- zakupu oraz leasingu (finansowego lub zwrotnego) sprzętu, celem przekazania ich uczestnikom projektów PO KL;
- dostosowywania lub adaptacji budynków, pomieszczeń i miejsc (remont stanowi wydatek niekwalifikowany).

34. Czy zakup przez beneficjentów pomocy dydaktycznych w ramach projektu stanowi wydatek objęty cross-financingiem?

Zgodnie z definicją *cross-financingu* zawartą w Wytycznych, wydatkiem kwalifikowalnym w ramach wsparcia objętego *cross-financingiem* jest zakup sprzętu rozumianego jako środki trwałe (z wyłączeniem pojazdów i mebli), którego wartość początkowa jest wyższa od 350 zł. Mając na uwadze powyższe, w przypadku zakupu pomocy dydaktycznych, które nie spełniają warunków zapisanych w ww. definicji, tj. m.in. nie są uwzględniane w ewidencji środków trwałych beneficjenta lub których wartość początkowa jest niższa niż 350 zł, powyższy wydatek nie stanowi wydatku objętego *cross-financingiem*.

35. Jaka jest różnica pomiędzy „partnerem” a „podwykonawcą”?

Obie wspomniane formy współpracy są dopuszczalne w ramach projektów z Poddziałania 3.3.4 PO KL, jednakże istota ich definicji znacznie je od siebie odróżnia.

Partnerstwo oparte jest na zobowiązaniu do wspólnego działania, które ma prowadzić do osiągania wskazanego celu. Partnerstwo traktowane jest jako podejmowanie działań w oparciu o wspólną strategię oraz rozwój wypracowanego podejścia do określonych problemów. W tak rozumianym partnerstwie, poszczególni partnerzy powinni połączyć wysiłki i zasoby na rzecz znajdowania innowacyjnych rozwiązań dla wspólnych celów oraz wspólnie zdefiniowanych problemów.

Z podwykonawstwem mamy natomiast do czynienia w przypadku, gdy beneficjent (projektodawca) zakłada zlecenie pewnych usług w ramach projektu podmiotowi świadczącemu usługi w danej dziedzinie na zasadach komercyjnych.

36. Co należy rozumieć pod pojęciem „wartość dodana projektu”?

Działania finansowane ze środków EFS powinny dostarczać tzw. wartość dodaną. Chodzi o zaproponowanie w ramach projektu takich przedsięwzięć, które będą uzupełnieniem dotychczas prowadzonej praktyki o nowe, innowacyjne elementy. Wartość dodana oznacza też osiągnięcie zamierzonych celów przy wykorzystaniu jak najmniejszych nakładów finansowych, zgodnie z zasadą racjonalności. Przez wartość dodaną projektu, realizowanego w ramach PO KL przy wsparciu EFS można rozumieć np.:

- osiągnięcie dodatkowych rezultatów takich jak wyższe lub uzupełniające kwalifikacje, potwierdzone stosownym świadectwem lub dyplomem,
- osiągnięcie rezultatów innych niż rezultaty osiągane w ramach dotychczasowych działań realizowanych bez wsparcia EFS,
- utworzenie dodatkowej liczby nowych miejsc pracy,
- dostarczenie usług, które byłyby nieosiągalne bez wsparcia z EFS,
- wsparcie dotychczasowej działalności uczelni odzwierciedlającej cele PO KL, która bez wsparcia z EFS została by poważnie ograniczona lub przełożona w czasie.

